

Dosarul nr.3ra-660/20

Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul central – C. Botnaru

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți – A. Toderaș, E. Bejenaru, A. Gheorghies

ÎNCHEIERE

01 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Petru Vlas și avocatul Daniel Ghidirim în interesele lui Petru Vlas,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Petru Vlas împotriva Consiliului local Zastînca, raionul Soroca, intervenienți accesorii Valentina Bevza, Vlad Antonevici și IP „Agenția Servicii Publice” cu privire la contestarea actului administrativ, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, obligarea de a modifica planul cadastral și geometric al bunului imobil, repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din data de 10 martie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a casat hotărârea din data de 13 iulie 2018 a Judecătoriei Soroca, sediul central cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare în judecată,

constată:

La 07 iulie 2017 Petru Vlas a depus cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ, concretizată ulterior împotriva Consiliului local Zastînca, raionul Soroca, prin care a solicitat anularea pct. 1.2 din decizia nr. 15/6 din 19 decembrie 2016 cu privire la formarea bunului imobil cu numărul cadastral xxxxx, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 7866109327 din 05 ianuarie 2017, cu modificarea planului cadastral și geometric al bunului imobil cu numărul cadastral xxxxx, repararea prejudiciului material în mărime de 1 768,03 lei și moral în mărime de 10 000 lei.

În motivarea acțiunii Petru Vlas a indicat că este proprietarul bunului imobil cu numărul cadastral xxxxx, amplasat în satul Zastînca, raionul Soroca. În anul 2006 bunurile imobile, ce se află între terenul pe care-l deține în proprietate și traseul M-2 Chișinău-Soroca, nu erau formate, la fel nu erau formate nici căile de acces către imobilul său.

Primăria satului Zastînca a adoptat o hotărâre cu privire la stabilirea căii de acces către terenul său și terenurile vecine de la traseul M-2 Chișinău-Soroca.

Ulterior, reclamantul a obținut certificatul de urbanism și autorizația de construire nr. 27 din 31 iulie 2008 pentru construcția transformatorului TSMA 60 KVA, în care se indică că terenul are acces carosabil și pietonal la drumul central și cel auxiliar. Acest transformator a fost instalat cu respectarea condițiilor reglementate de lege și

după darea în exploatare a acestuia, drumul de acces de la terenul său și terenurile din vecinătate către traseul principal M2 Chișinău-Soroca, a rămas conform certificatului de urbanism, pe lângă transformator.

Petru Vlas a susținut că ulterior a aflat că în fața terenului pe care-l deține în proprietate, au fost formate alte bunuri imobile în așa mod încât drumul de acces a fost inclus în terenul deținut de Valentina Bevza, rămânând astfel fără drum de acces.

În opinia reclamantului la formarea bunului imobil cu numărul cadastral xxxxx au fost comise greșeli, neluându-se în considerare certificatul de urbanism și autorizația de construire nr. 27 din 31 iulie 2008, eliberate pentru construirea transformatorului TSMA 60 KVA.

Mai mult, nu i-a fost adusă la cunoștință decizia de formare a bunurilor imobile nominalizate și după ce au fost epuizate toate căile posibile de a obține acest act administrativ, având în vedere că i-au fost încălcate drepturile, la 10 mai 2017 Petru Vlas s-a adresat cu o cerere către Consiliul local Zastînca și Valentina Bevza, prin care a solicitat anularea hotărârii de formare a bunului imobil în parametrii actuali, cu corectarea planului geometric al imobilului cu numărul cadastral xxxxx, ce aparține Valentinei Bevza și rezilierea contractului de vânzare- cumpărare a terenului respectiv.

Reclamantul a mai notat că în termenul prevăzut de lege nu a primit niciun răspuns de la Consiliul local Zastînca, motiv din care s-a adresat la Primăria satului Zastînca, unde i s-a comunicat că cererea sa a fost recepționată, dar nu poate fi soluționată până la întrunirea Consiliului local Zastînca, care va avea loc la 29 iunie 2017.

La 29 iunie 2017 a avut loc ședința consiliului local, la care a participat și el, însă cererea sa nu a fost pusă în discuție, iar după ședință de asemenea nu a primit niciun răspuns și nu i s-a adus la cunoștință nici o decizie.

Petru Vlas a declarat că potrivit informației eliberate de ÎS „Cadastru”, la baza înscrierii dreptului de proprietate asupra bunului imobil cu numărul cadastral xxxxx au stat deciziile Consiliului local Zastînca nr. 10/7 din 21 aprilie 2016 și nr. 11/4 din 01 octombrie 2014, pe care le consideră ilegale, ca fiind emise cu încălcarea procedurii stabilite. Or, actele administrative au fost emise cu încălcarea prevederilor Legii privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului nr. 835 din 17 mai 1996 și a procedurii generale de formare a bunului imobil stabilită de Legea cu privire la formarea bunurilor imobile nr. 354 din 28 octombrie 2004. Respectiv, este ilegal și titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 7866109327 din 05 ianuarie 2017.

Mai mult ca atât, la momentul formării drumului existent în prezent, de către firma ÎCS „Strabag” SRL a fost verificată documentația urbanistică și de amenajare a teritoriului, precum și au fost prezentate certificatul de urbanism și autorizația de construire a transformatorului, avizul de racordare a transformatorului și decizia nr. 5/4 din 15 aprilie 2008 a Primăriei satului Zastînca despre formarea căilor de acces, luându-se astfel decizia de a construi drumul spre loturile de teren cu numărul cadastral comun xxxxx.

Prin încheierile din 28 iulie 2017, 19 februarie 2018 și din 17 mai 2018 ale Judecătoriei Soroca, sediul central s-au atras în proces Valentina Bevza, IP „Agenția Servicii Publice” și Vlad Antonevici în calitate de intervenienți accesorii.

Judecătoria Soroca, sediul central prin hotărârea din 13 iulie 2018 a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea depusă de Vlas Petru.

Instanța de fond a concluzionat că cererea de chemare în judecată este neîntemeiată, reținând că temei de anulare a deciziei de formare a bunului imobil în litigiu și a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren a fost invocat faptul neluării în considerare a certificatului de urbanism și a autorizației de construire a transformatorului, însă Petru Vlas nu a prezentat dovada înregistrării actelor respective la Primăria satului Zastînca, precum nici proiectul sau planul urbanistic al sectorului.

De asemenea, prima instanță a stabilit că potrivit planului urbanistic al localității, elaborat încă în anul 1993 și care nu a suferit modificări, toate bunurile imobile au căi de acces, inclusiv și la traseul M-2, Chișinău-Soroca, doar că nu anume în locul unde și dorește Petru Vlas, astfel drepturile ultimului și ale locatarilor vecini nefiind încălcate.

Prin decizia din 13 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți s-a admis apelul declarat de către Petru Vlas, s-a casat integral hotărârea din 13 iulie 2018 a Judecătorei Soroca, sediul central și s-a emis o hotărâre nouă de respingere a acțiunii.

Instanța de apel a conchis că acțiunea în partea contestării deciziei Consiliului local Zastînca de formare a bunului imobil cu numărul cadastral xxxxx a fost depusă tardiv, în condițiile în care Petru Vlas a aflat despre formarea altor bunuri imobile și includerea drumului de acces în terenul ce-i aparține Valentinei Bevza, cât și despre decizia de formare a bunului imobil în litigiu în toamna anului 2016, însă s-a adresat cu cerere prealabilă abia în luna mai 2017.

Referitor la pretențiile cu privire la anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren și obligarea de a modifica planul cadastral și geometric al bunului imobil, Curtea de Apel Bălți a conchis că acestea au fost înaintate împotriva unui pârât necorespunzător, or, titlul de autentificare se eliberează pentru fiecare teren, în baza deciziei consiliului local, de către primărie și respectiv, acțiunea urma a fi înaintată față de titularul Valentina Bevza și organul emitent.

Curtea Supremă de Justiție prin decizia din data de 24 aprilie 2019 a casat decizia instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare, motivându-și soluția pe faptul că organul emitent nu a invocat prescripția la faza extrajudiciară, adică când a fost sesizat de către Petru Vlas prin cererea prealabilă. Prin urmare, Consiliul local Zastînca a pierdut dreptul de a invoca tardivitatea cererii prelabile în cadrul procesului judiciar.

Prin încheierea protocolară a Curții de Apel Bălți din 12 noiembrie 2019 s-a admis demersul reprezentantului apelantului Vlas Petru, avocatului Daniel Ghidirim, s-a atras în proces de partea pârâtului Carolina Catană și Iurie Catană.

Prin decizia din data de 10 martie 2020 a Curții de Apel Bălți s-a casat integral hotărârea din data de 13 iulie 2018 a Judecătorei Soroca, sediul central cu pronunțarea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată.

În motivarea soluției sale instanța de apel a menționat că cererea de chemare în judecată este neîntemeiată. Argumentul lui Petru Vlas precum că prin includerea în terenul cu numărul cadastral xxxxx a drumului de acces, el și alți vecini au rămas fără drum de acces, menționând că s-au comis greșeli la formarea acestui bun și anume prin neluarea în considerație a transformatorului, a fost respins de instanța de apel, ori acesta nu a dovedit aceste fapte. Mai mult, în ședința instanței de apel s-a constatat că există cale de acces atât către transformatorul TSMA 60 KVA, cât și către traseul M-2 Chișinău-Soroca, însă nu în locul în care își dorește Petru Vlas.

În aceste circumstanțe instanța de apel a conchis că Petru Vlas nu a confirmat în instanța de judecată că prin actul administrativ contestat, drepturile sale pretinse au fost lezate și anume în ce constă încălcarea.

Cu referire la pretențiile privind anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, obligarea de a modifica planul cadastral și geometric al bunului imobil, repararea prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei și cel material în sumă de 1 768,03 lei instanța de apel le-a respins ca cerințe subsecvente.

Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs Petru Vlas și avocatul Daniel Ghidirim în interesele lui Petru Vlas, prin care au solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea cererii de chemare în judecată concretizată la data de 13 iulie 2018.

Argumentele recursului în esență se rezumă la reiterarea temeiurilor de fapt și de drept ale cauzei cuprinse în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel.

Efectuând controlul judiciar al hotărârilor contestate prin prisma argumentelor expuse în recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

Conform art. 258, alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată după intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Prin urmare, legalitatea procedurilor, care au urmat după punerea în aplicare a Codului administrativ, se vor verifica prin prisma Codului administrativ.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 10 martie 2020, în prezenta lui Petru Vlas.

Petru Vlas și avocatul Daniel Ghidirim în interesele lui Petru Vlas au expediat în adresa instanței de apel recursul motivat la 04 mai 2020.

Dat fiind faptul că prin prisma pct. 8 din Anexa la dispoziția nr. 1 din data de 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova termenele de exercitare a căilor de atac aflate în curs la data instituirii stării de urgență se întrerup,

urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență, termenul de declarare a recursului pentru Petru Vlas și avocatul Daniel Ghidirim în interesele lui Petru Vlas după întrerupere a început a curge de la data de 16 mai 2020.

Totuși, Petru Vlas și avocatul Daniel Ghidirim în interesele lui Petru Vlas au depus recursul la 04 mai 2020, în perioada suspendării termenului de procedură. Astfel, obligația de contestare în termen a fost îndeplinită.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art.246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art.246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs menționează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces

la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către Petru Vlas și avocatul Daniel Ghidirim în interesele lui Petru Vlas este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, depus de către Petru Vlas și avocatul Daniel Ghidirim în interesele lui Petru Vlas, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh